

KRAJOWY ZWIĄZEK SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH

ZWIĄZEK REWIZYJNY

00-682 WARSZAWA ul. HOŻA 66/68

Warszawa, 4.02.2022 r.

KZSM-ZROS-26/2022

**Pan
Jacek Sasin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Aktywów Państwowych
ul. Krucza 36/Wspólna 6
00-522 Warszawa**

Szanowny Panie Premierze,

w imieniu Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich – Związek Rewizyjny zwracam się do Pana Wicepremiera z uprzejmym wnioskiem o podjęcie działań w sprawie wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 13 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu, polegających na objęciu preferencyjnymi postanowieniami w zakresie zagadnień rozliczania (cen) dostaw gazu dla niektórych odbiorców (w tym np. spółdzielni mieszkaniowych) także spółdzielni mleczarskich.

Drastyczne podwyżki cen dostaw gazu dla spółdzielni mleczarskich powodują znaczny wzrost kosztów a tym samym znaczne pogorszenie ich konkurencyjności wobec np. zakładów mleczarskich z innych krajów, w konsekwencji może to spowodować ograniczenie wielkości zbytu, produkcji, utratę części rynku, upadłości spółdzielni mleczarskich, likwidację hodowli krów mlecznych przez dużą ilość polskich rolników a w konsekwencji niekorzystne zagadnienia dla rynku mleczarstwa w Polsce (zagrożenie dla samowystarczalności w zakresie produkcji mleka i produktów mleczarskich w Polsce) a tym samym zagrożenie dla ogółu mieszkańców Polski – konsumentów produktów mleczarskich.

Spółdzielnie mleczarskie podobnie jak spółdzielnie mieszkaniowe są podmiotami, których właścicielami są ich członkowie: rolnicy– dostawcy mleka. Rolnicy będąc właścicielami poprzez Walne Zgromadzenia Członków, Zgromadzenia Przedstawicieli określają zasady działalności spółdzielni.

Branża mleczarska to praktycznie jedyny sektor polskiego rolnictwa, w którym utrzymano polski potencjał własnościowy zakładów przetwórczych, należący do dziesiątków tysięcy polskich rolników i ich rodzin.

Dzięki temu stworzono możliwości stabilnego rozwoju produkcji mleka w ok. 100 tys. polskich gospodarstw rolnych. Daje to źródło utrzymania dla kilkuset tysięcy polskich rolników i członków ich rodzin.

Należy podkreślić, że spółdzielnie mleczarskie ponoszą z reguły duże koszty stałe, m.in. spowodowane wieloletnimi działaniami ukierunkowanymi na zapewnienie stabilizacji zbytu mleka i zapewnienia dochodowości produkcji mleka dla

zrzeszonych w nich członków – rolników i producentów rolnych – producentów mleka. Ponadto spółdzielnie, właśnie dla zapewnienia w/w stabilizacji produkcji i zbytu mleka dla rolników, są powiązane długookresowymi umowami sprzedaży wyrobów mleczarskich, w tym w znacznej części dla dużych sieci handlowych. Wobec powyższego spółdzielnie mleczarskie nie mogą uzyskać w krótkim okresie znacznego podwyższenia cen zbytu swoich wyrobów (szczególnie w sytuacji dominującej roli dużych sieci handlowych) rekompensujących wzrost cen gazu.

Spółdzielnie mleczarskie nabywają mleko surowe w dominującej części od swoich członków, zapewniając rolnikom wieloletnią stabilizację zbytu mleka i rozwoju ich gospodarstw rolnych.

Zagrożenie utrzymania konkurencyjności spółdzielczości mleczarskiej na rynku Polski może doprowadzić do „zdemolowania” dotychczas stabilnego rynku mleka w Polsce, jak nastąpiło to na rynku owoców i warzyw w latach 90-tych XX w. – zniknięcie z rynku rozbudowanej spółdzielczości owocowo-warzywnej.

W związku z drastycznymi wzrostami cen gazu utrata płynności finansowej a w konsekwencji groźba upadłości zagraża spółdzielniom mleczarskim, które w większości powiązane są długookresowymi umowami zbytu z dużymi sieciami handlowymi.

Duże sieci handlowe (z reguły o zagranicznym kapitale właścicielskim) dążąc do maksymalizacji zysku mogą nie wyrazić zgody na wzrosty cen w ramach obecnych umów handlowych co w połączeniu z zagrożeniem bardzo wysokimi karami umownymi za nie wykonanie dostaw w ramach tych umów (niekorzystnych dla spółdzielni mleczarskich w obecnych relacjach cenowych) faktycznie zagrażą płynności finansowej spółdzielni mleczarskich.

Pogorszenie się sytuacji spółdzielni mleczarskich wpłynie negatywnie na szereg podmiotów produkcyjnych i usługowych prowadzących działalność na rzecz sektora mleczarstwa, w pierwszej kolejności dotknie to małe podmioty lokalne. Powyższe będzie miało także negatywny wpływ na sytuacje samorządów lokalnych (zmniejszenie wpływów podatkowych) oraz na lokalne rynki zatrudnienia.

W średnim okresie trudności finansowe spółdzielni mleczarskich, ich upadłości, spowodują trudności dla rolników producentów mleka - ze zbytem mleka, w niektórych obszarach kraju będzie to rażąco dla nich dotkliwie gdyż ceny skupu spadną poniżej cen produkcji.

Nastąpi spadek stabilizacji możliwości zbytu wyprodukowanego mleka a tym samym zagrożenie dla prowadzenia w stabilnych warunkach gospodarstw rolnych. W konsekwencji zagrazi to procesowi przejmowania gospodarstw rolnych przez młodych rolników.

Część rolników zaprzestanie produkcji mleka. Jak dowodzi dotychczasowa praktyka, w większości przypadków rolnicy którzy zaprzestali hodowli krów mlecznych nie podejmują tego typu produkcji ponownie – nawet w sytuacji wzrostu cen mleka.

Należy w tym zakresie także uwzględnić specyfikę produkcji mleka:

- długi okres uruchomienia lub wzrostu produkcji mleka – okres ok. 2 lat (czas wyhodowania nowej krowy) nie licząc innych uwarunkowań i kosztów, np. budowa, modernizacja obór, czas niezbędny na produkcję i dostawę maszyn i urządzeń, inwestycje na modernizację mleczarni, rozwój bazy paszowej, itp.
- szczególna „wrażliwość” mleka jako surowca – oczywisty fakt cyklicznej produkcji mleka (konieczność codziennego udoju mleka w określonych jednostkach czasu), bardzo krótki czas od pozyskania mleka do jego dostawy do mleczarni, konieczność zachowania odpowiedniego „reżimu” sanitarnego podczas pozyskania mleka i podczas transportu do mleczarni.

W dłuższej perspektywie spowoduje to niekorzystne skutki dla ogółu społeczeństwa – dla konsumentów.

Mleko i produkty mleczarskie stanowią jedną z głównych podstaw żywienia ogółu społeczeństwa polskiego.

Spadek ilości polskich rolników produkujących mleko, a tym samym zagrożenie deficytu na rynku mleka w Polsce, w połączeniu ze zmniejszeniem się ilości polskich podmiotów przetwórczych- spółdzielni mleczarskich, spowoduje to trwałe wzrosty cen mleka i produktów mleczarskich na rynku Polski.

Nastąpią ograniczenia w asortymencie dostępnych dla konsumentów wyrobów mleczarskich. Z rynku zniknie duża część lokalnych wyrobów mleczarskich.

W sytuacji ograniczenia konkurencji pomiędzy podmiotami może wystąpić pogorszenie jakości dostępnych produktów mleczarskich przy ich wyższych cenach detalicznych.

Wobec powyższego zwracamy się do Pana Wicepremiera o podjęcie działań w celu zapewnienia objęcia spółdzielni mleczarskich preferencyjnymi rozwiązaniami w zakresie zagadnień dostaw i cen gazu.

Ponadto niezwykle ważną sprawą jest kwestia zabezpieczenia dostaw energii elektrycznej dla naszych zakładów produkcyjnych, które z uwagi na ciągły charakter produkcji (cała doba) powinny być traktowane jako zakłady wrażliwe.

W związku z powyższym zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o podjęcie działań zmierzających do uwzględnienia zakładów mleczarskich w odpowiednich przepisach Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczególnych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924), jako zakładów o szczególnym znaczeniu, podlegających wyłączeniu z wprowadzanych ograniczeń poboru mocy.

Będziemy niezmiernie wdzięczni za pozytywne załatwienie sprawy.

Z poważaniem,

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Waldemar Broś